

*Resultaten aanvullende onderzoeken
&
Activiteitenplan t.b.v. ontheffingsaanvraag Wnb
Pollux 4 te Veenendaal*

Veldbiologische Werken

Ecologisch onderzoek en advies

VBW c 2020-93 r

Colofon

Opdrachtgever	De Bunte Vastgoed Dhr. Ing. D.A. Verweij Postbus 8029 6710 EDE
Rapportage	J.C. Knotters & R.K. van Ast
Status rapportage	versie 1
Datum rapportage	23 augustus 2020
Rapportnummer	VBW c 2020-93-r
Aantal pagina's	17 (exclusief bijlagen)
Foto's/Afbeeldingen	J.C. Knotters (tenzij anders vermeld)
2 ^{de} Lezing	R.K. van Ast
Rapportage citeren	RESULTATEN AANVULLENDE ONDERZOEKEN & ACTIVITEITENPLAN ONTHEFFINGSAANVRAAG WNB POLLUX 4, VEENENDAAL RAPPORT VBW C 2020-93 R - VELDBIOLOGISCHE WERKEN, EDE

Administratieve bedrijfsinformatie

Veldbiologische Werken

Contactpersoon	Coen Knotters (ing. J.C. Knotters)
Adres	Galvanistraat 1, 6716 AE Ede
Mobiel:	06-20431422
Email:	info@veldbiologischewerken.eu
http:	www.veldbiologischewerken.eu
BTW-nummer:	NL001967512B09
KVK-nummer:	20168212

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doel	4
1.2 Inhoud en status rapport	5
1.3 Informatiebronnen	5
1.4 Leeswijzer	5
2. Beschrijving van het plangebied en het nader onderzoek vleermuis	6
2.1 Plangebied	6
2.2 Beschrijving onderzoeken en methoden	7
3. Resultaten aanvullend onderzoek Vleermuizen	8
3.1 Resultaten Kraamverblijf	8
3.2 Resultaten Zomerverblijf	8
3.3 Resultaten Paar-/baltsverblijf	9
3.5 Resultaten Foerageergebied en Vliegroutes	9
3.6 Resultaten Winterverblijf	9
4. Voorgenomen activiteit en effectenbeoordeling	11
4.1 Voorgenomen activiteit	11
4.2 Planning werkzaamheden	11
4.3 Effectbeoordeling en mitigatie	11
5. Activiteitenplan sloop pand aan de Pollux 4 te Veenendaal	12
5.1 Inleiding	12
5.2 Aanwezigheid vaste rust- en verblijfplaats en paar-/baltsverblijf	13
5.3 Ecologische werkprotocol	14
5.3.1 Voorbereidingsfase	14
5.3.2 Uitvoerfase	15
5.4 Wettelijke belang	15
5.5 Alternatieven afweging	16
5.6 Gunstige staat van instandhouding	16
6. Eindoordeel in het kader van de Wet natuurbescherming	17

Externe bijlage ontheffingsaanvraag

Quickscan wet natuurbescherming

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Op het perceel aan het Pollux 4 in Veenendaal, Gemeente Veenendaal, is een vrijstaand schoolgebouw aanwezig. Het voornemen is om het schoolgebouw te slopen en vervolgens nieuwbouw (woningen) te realiseren. Verder zullen bomen en ander aanwezig groen binnen het plangebied verwijderd worden. Bomen en opgaand groen buiten, maar grenzend aan het plangebied zal gespaard blijven.

Aan de hand van een Quickscan, uitgevoerd door Veldbiologische Werken op 26 februari 2020 (rapportage 27 februari 2020), zijn aanvullende onderzoeken uitgevoerd op het gebied van:

Vleermuizen.

Tijdens deze aanvullende onderzoeken naar vleermuizen is geconstateerd dat Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) gebruik maakt van het pand in de vorm van zomerverblijf (2 individuen) en paar-/baltsverblijf (minimaal 1 individu), welke zijn waargenomen tijdens de onderzoeken. Aangezien Gewone dwergvleermuis beschermd is volgens de Habitatrichtlijnen van de Wet natuurbescherming is Ontheffing nodig ten aanzien van de vernietiging van bestaande vaste rust- en verblijfplaatsen.

Doel van dit Activiteitenplan is de onderbouwing van gemaakte stappen richting dit ontheffingstraject. Verder: de uiteenzetting van compensatie- en mitigatiemaatregelen en ecologisch protocol voor de Ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming.

Foto 1 en 2: Schoolgebouw aan het Pollux 4 te Veenendaal

1.2 Inhoud en status rapport

In dit rapport zijn de wettelijke vereiste maatregelen beschreven ter behoud van de aanwezige beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis. Dit Activiteitenplan dient ter onderbouwing van de gunstige staat van instandhouding. Op basis hiervan kan een ontheffing voor de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

1.3 Informatiebronnen

De volgende informatiebronnen zijn gebruikt bij de aanvullende onderzoeken en het opstellen van dit activiteitenplan:

Vleermuisprotocol 2017

Bij12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis

1.4 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken is een beschrijving te vinden van het plangebied, een effectenbeoordeling en mitigatie opgenomen naar aanleiding van het nader onderzoek. In hoofdstuk 5 is het activiteitenplan uiteengezet, bestaande uit een beschrijving van de exacte maatregelen, alternatievenafweging en periodes van uitvoering. In hoofdstuk 6 is tenslotte het eindoordeel in het kader van de Wet natuurbescherming opgenomen.

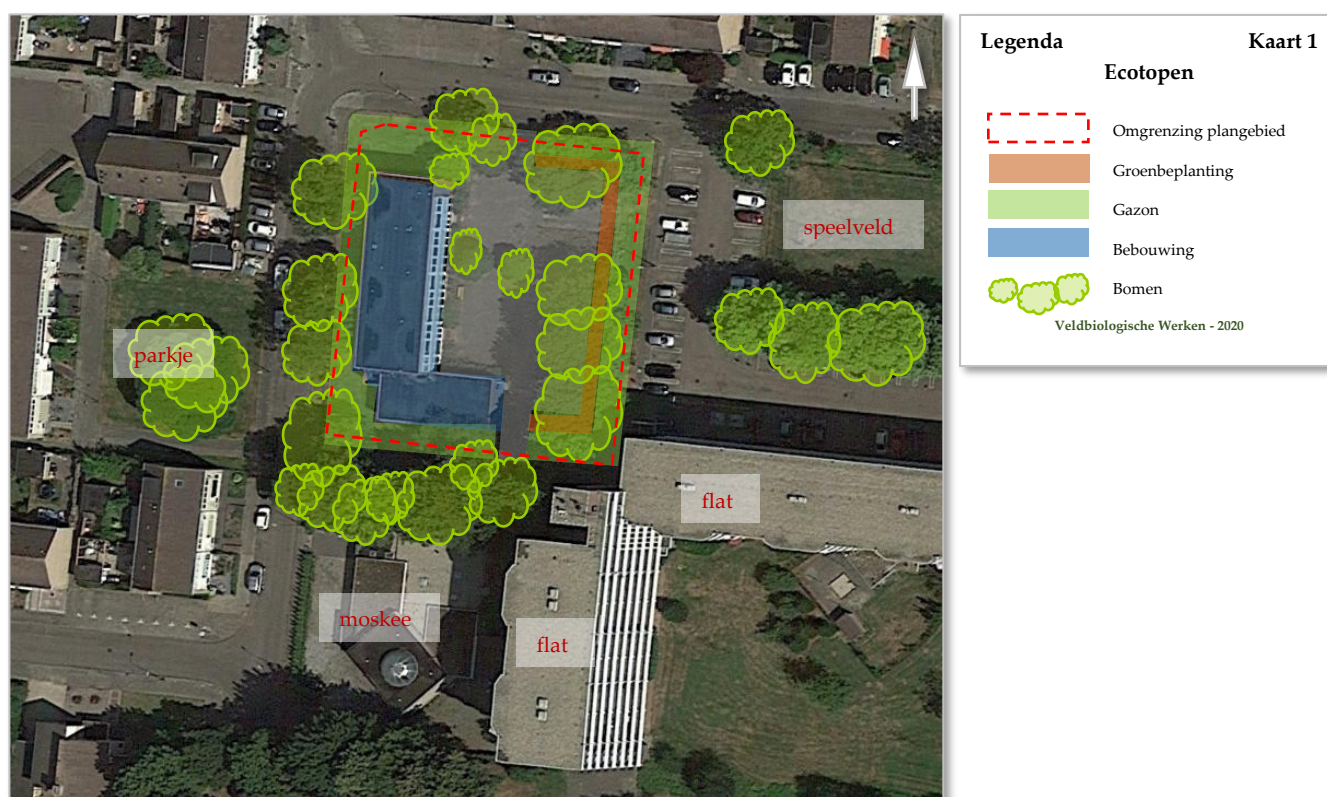

Foto's 3, 4, 5 en 6: Tijdens het aanvullend vleermuisonderzoek is vastgesteld dat twee dak-/kozijnranden in gevels van het schoolgebouw gebruikt worden door de gebouwbewonende vleermuissoort Gewone dwergvleermuis.
(NB foto Gewone dwergvleermuis niet van onderzoekslocatie)

2 Beschrijving van het plangebied en het nader onderzoek

2.1 Plangebied

Binnen het plangebied is een schoolgebouw aanwezig (twee verdiepingen) met schoolplein en beplanting van enkele bomen op schoolplein, enkele bomen aan zuid- en westzijde, gazon en laag struweel. Aan de noordzijde sluit het plangebied aan op woningen (rijtjeswoningen) met achtertuinen. Aan de oostzijde is parkeerterrein bij flats en een speelveld met bomen. Aan de zuidwestzijde is een flatgebouw (6 verdiepingen) aanwezig. Aan de zuidzijde sluit het plangebied aan op laagbouw (moskee) en is daarvan gescheiden door een wandelpad met gazon en enkele lage laanbomen. Aan de westzijde bevindt zich een woonwijk met rijtjeswoningen en achtertuinen. Het plangebied is hiervan gescheiden door een straat en open parkje met gazon en enkele solitaire bomen.

Kaart 1: Ecotopenkaart plangebied.

Het schoolgebouw is tijdens de quickscan geschikt geacht als mogelijke verblijfplaats voor gebouwbewonende diersoorten als vleermuizen. Rondom het pand is opgaande begroeiing aanwezig dat dienst kan doen als foerageergebied voor vleermuizen. In de bomen binnen het plangebied en direct grenzend aan het plangebied zijn geen holtes, kieren en/of spleten aanwezig die kunnen duiden op verblijfplaatsen van (boombewonende) vleermuizen. De laanbomen rondom, maar buiten het plangebied zijn tijdens het aanvullend onderzoek vleermuizen meegenomen. Deze bomen blijven gespaard bij realisatie geplande werkzaamheden en zijn geen onderdeel van de ontheffingsaanvraag.

2.2 Beschrijving aanvullende onderzoeken en methoden

De aanvullende onderzoeken naar Vleermuizen zijn uitgevoerd door Veldbiologische Werken.

Vleermuisonderzoek

Het aanvullend onderzoek naar Vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). Het Vleermuisprotocol is ontwikkeld door Het Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging (NGB, 2017). Het Protocol vormt een kwaliteitsstandaard wat jaarlijks geëvalueerd wordt.

De planlocatie is inmiddels 5 keer bezocht (één onderzoek paar-/balts met aansluitend winterzwermonderzoek nog uit te voeren) door medewerkers van Veldbiologische Werken. Tijdens deze bezoeken zijn de planlocatie en de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van en functioneel gebruik door Vleermuizen. Tijdens de onderzoeken is gelet op het functioneel gebruik (vlieg- en foerageerroutes, kraam-, zomer-, paar-/balts- en winterverblijf) van het pand door gebouwbewonende Vleermuizen. Tevens is gekeken naar vliegroutes (oriëntatiepunten) en foeragegedrag van Vleermuizen binnen en nabij het plangebied.

Het onderzoek is uitgevoerd met behulp van een verrekijker en batdetector, type Petterson 240x, Petterson Ultrasonic Microphone M500 en Batlogger C. Geluidswaarnemingen zijn opgenomen. Indien inventarisatie in het veld niet mogelijk was zijn geluiden geanalyseerd met behulp van de software BATSOUND. 9

Foto 7, 8, 9, 10 en 11: Gebruikte onderzoeksapparatuur aanvullend vleermuisonderzoek Veldbiologische Werken

datum	tijdsbestek	duur	zonopgang	zonsondergang	temperatuur °C aanvang/einde	weer	neerslag	aantal onderzoekers
2-5-2020	20.05-23.15	3.10 uur	6.08	21.07	14,1 / 13,1	bewolkt/1-2 bft	geen	2
3-5-2020	3.50-6.20	2.30 uur	6.06	21.09	11,2 / 11,5	half bewolkt/1 bft	geen	2
25-5-2020	21.00-24.00	3.0 uur	5.32	21.41	21 / 19,8	onbewolkt/0 bft	geen	2
15-7-2020	21.30-00.10	2.40 uur	5.38	21.53	19 / 18,2	licht bewolkt/0 bft	geen	2
15-8-2020	20.45-01.00	3.45 uur	6.25	21.03	24,3 / 22,1	half bewolkt/0 bft	geen	2
8-9-2020			7.04	20.10				2
	= nog in te plannen paar-/baltonderzoek en aanvullend zwermplaats winterverblijf							

Tabel 1: Bezoekmomenten aanvullend onderzoek Vleermuizen.

3. Resultaten aanvullend onderzoek Vleermuizen

Gedurende de aanvullende onderzoeken naar Vleermuizen zijn in totaal 4 vleermuissoorten vastgesteld in en rondom het plangebied. Deze soorten betreffen: Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger.

Alleen van Gewone dwergvleermuis kon functioneel gebruik van het plangebied (schoolgebouw) worden vastgesteld (verblijfsplaats en paar-/baltsplaats solitaire exemplaren). Deze soort wordt afzonderlijk behandeld in onderstaande paragrafen.

Laatvlieger werd bij elk avondonderzoek (ochtendonderzoek uitgezonderd) enkele malen vastgesteld als (hoog) overvliegend, waarbij de soort voornamelijk gebruik maakt van de laanbomen aan de westzijde van het plangebied en aan de zuidzijde overlangs het wandelpad met laanbomen tussen het plangebied en de moskee. Foerageergedrag van Laatvlieger binnen het plangebied werd niet vastgesteld. Evenmin werd gedrag van Laatvlieger vastgesteld welke mogelijk kan wijzen op gebruik van het schoolgebouw als verblijfsplaats. De aanwezigheid van Laatvlieger kon dus niet gekoppeld worden aan functioneel gebruik van het plangebied.

3.1 Resultaten Kraamverblijf

Bij de aanvullende onderzoeken zijn geen kraamverblijfsplaatsen van Gewone dwergvleermuis. Typerend gedrag van Gewone dwergvleermuis bij kraamverblijfplaatsen werd niet vastgesteld. Clusteren van vrouwelijke exemplaren (groepen van meerdere exemplaren) werd niet waargenomen. Evenmin werd tijdens het 2de onderzoek in de kraamperiode verandering in aanwezige aantallen Gewone dwergvleermuizen vastgesteld wat mogelijk kan duiden op 'verhuizing' van kraamverblijf binnen een netwerk van kraamverblijfsplaatsen.

Er is ook geen 'terugkeren na uitvliegen' vastgesteld, dit gedrag kan duiden op aanwezige jongen die gezoogd worden. Vrouwtjes van Gewone dwergvleermuis vliegen namelijk tijdens de kraamtijd na zonsondergang uit om te foerageren, maar keren na enkele uren terug om de jongen te zogen en daarna opnieuw uit te vliegen. Dit gedrag 'terugkeren na uitvliegen' is dus niet waargenomen. Met deze onderzoeksresultaten is aanwezigheid van kraamverblijf van Gewone dwergvleermuis redelijkerwijs uit te sluiten.

3.2 Resultaten Zomerverblijf

Reeds bij het eerste avondonderzoek op 2 mei 2020 werd uitvliegen van één individueel exemplaar van Gewone dwergvleermuis vastgesteld aan de zuidwesthoek van het schoolgebouw. Bij het daarop volgend ochtendonderzoek op 3 mei 2020 werd een invliegend exemplaar zeer goed waargenomen aan de oostzijde van het schoolgebouw. Daadwerkelijk invliegen bij de eerder (avond er voor) vastgestelde uitvliegplaats werd echter niet vastgesteld. Bij de avondonderzoeken op 25 mei 2020 en 15 juli 2020 werd wederom uitvliegen van 2 exemplaren van Gewone dwergvleermuis vastgesteld op dezelfde plaatsen van het schoolgebouw. Bij het avondonderzoek op 15 augustus 2020 (paar-/baltsonderzoek) werd geen uitvliegen vastgesteld daar dit onderzoek conform Vleermuisprotocol 2017 later dan het moment van uitvliegen gestart is (één uur na zonsondergang). Wel werd bij de eerder vastgestelde uitvliegopeningen aan de oostzijde van het schoolgebouw en aan de zuidwestzijde van het schoolgebouw regelmatig aanwezigheid van Gewone dwergvleermuis

vastgesteld. Bij de uitvliegplaats aan de zuidwestzijde werd met regelmaat contact call's/baltsroep waargenomen.

Geconcludeerd kan worden dat het schoolgebouw door 2 exemplaren van Gewone dwergvleermuis gebruikt wordt als (zomer-)verblijfplaats.

3.3 Resultaten Paar-/baltsverblijf

Tijdens het aanvullend onderzoek naar paar-/baltsverblijf op 15 augustus 2020 werden alleen aan de zuidwesthoek van het schoolgebouw regelmatig contact call's/baltsroep waargenomen. Deze waarnemingen betreffen exact hetzelfde deel van het schoolgebouw waar eerder uitvliegen vanuit verblijfplaats was vastgesteld. Het roepend/baltsend mannetje is zowel op deze plek aan het pand waargenomen als vliegend tussen de bomen aan de zuidzijde bij het wandelpad tussen schoolgebouw en moskee. Aan andere delen van het pand en bij omliggende bomen werd verder geen paar-/baltsgedrag vastgesteld. Paar-/baltsgedrag werd wel vastgesteld aan bij het speelveldje verder ten oosten van de planlocatie Aangezien nog één onderzoeksrondte naar paar-/baltsverblijf moet plaatsvinden (ingepland 8 september 2020) moet nu voorzichtig geconcludeerd worden dat het plangebied (schoolgebouw) op één plaats gebruikt wordt als paar-/baltsverblijf.

3.5 Resultaten Foerageergebied en Vliegroutes

Vastgesteld is dat binnen het plangebied slechts incidenteel wordt gefoerageerd. Bij alle onderzoeksrondes zijn met tussenpozen en gedurende korte momenten foeragerende individuen van Gewone dwergvleermuis waargenomen. De plaatsen waar meer foerageergedrag is waargenomen bevinden zich voornamelijk aan de zuidzijde van het plangebied (buiten plangebied) bij het wandelpad met bomen tussen plangebied en moskee. Enkele keren werd foeragerende Gewone dwergvleermuizen waargenomen bij de bomen aan de oostzijde van het plangebied, waarbij doorvliegen en foerageergedrag bij het speelveldje werd vastgesteld. Aan de noord- en westgevel van het schoolgebouw is foerageergedrag slechts zeer incidenteel.

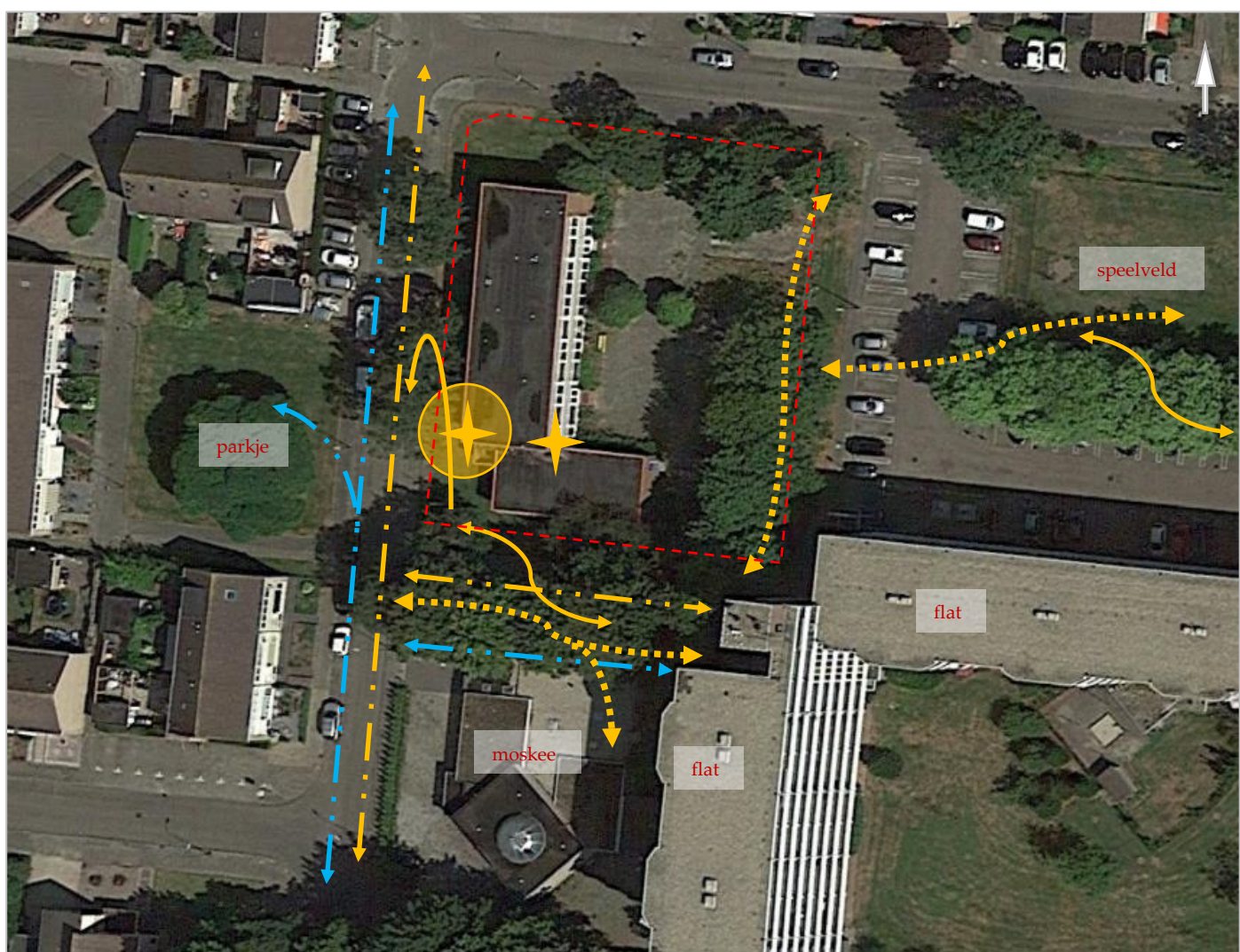
Het plangebied blijkt met deze bevindingen dus geen essentieel foerageergebied voor Gewone dwergvleermuis. Wel zijn de bomen bij het wandelpad aan de zuidzijde van het plangebied tussen schoolgebouw en moskee in gebruik als foerageergebied. Dit deel / deze bomen vallen buiten de te verrichten ingreep en zullen als zodanig gespaard blijven.

3.6 Resultaten Winterverblijf

Bij de Quicksan op 26 februari 2020 werd reeds vastgesteld dat er geen toegang is voor Vleermuizen tot de binnenruimte van het schoolgebouw. Het is dus redelijkerwijs uit te sluiten dat Vleermuizen 's winters in het schoolgebouw verblijven. Wel zijn op enkele plaatsen in de gevel voldoende brede openingen aanwezig die toegang tot de spouw bieden voor Vleermuizen.

Aangezien het schoolgebouw in koude periodes verwarmd wordt, is een voor winterverblijf geschikt klimaat in de spouwmuur mogelijk. Gezien het geringe aantal openingen dat toegang biedt tot de spouw is het redelijkerwijs niet aannemelijk dat in de spouw plaats is voor massa-winterverblijf. Veeleer is klein winterverblijf voor één of enkele individuen van Gewone dwergvleermuis aannemelijk. Nader onderzoek naar zwermgedrag winterverblijf is ingepland op 8 september 2020.

Kaart 2 toont een samenvattende overzichtskaart van de bevindingen van het aanvullend vleermuisonderzoek

Legenda

Kaart 2

Samenvatting bevindingen aanvullend vleermuisonderzoek Pollux 4 te Veenendaal

- Planlocatie
- Vliegroute Laatvlieger
- Verblijfplaats Gewone dwergvleermuis
- Foerageergebied Gewone dwergvleermuis
- Vliegroute Gewone dwergvleermuis
- Baltsroute Gewone dwergvleermuis
- Paar-/baltsverblijf Gewone dwergvleermuis

Veldbiologische Werken 2020

4 Voorgenomen activiteit en effectenbeoordeling

4.1 Voorgenomen activiteit

Om de voorgenomen ingreep te realiseren voor nieuwbouw is het de planning om het bestaande schoolgebouw te slopen. Hierbij worden ook in de directe omgeving staande struiken en enkele op het schoolplein aanwezige bomen gekapt.

4.2 Planning werkzaamheden

De sloop vindt plaats na uitvoering van mitigatie- en compensatiewerkzaamheden. Realisatie van het project zal aansluitend op de sloop plaatsvinden. Specifieke data moet in overleg nog worden vastgesteld.

4.3 Effectbeoordeling en mitigatie

In onderstaande factsheet is de Effectbeoordeling en de mitigatie/compensatie opgenomen.

Zomerverblijf en paar-/baltsverblijf Gewone dwergvleermuis (klein winterverblijf Gewone dwergvleermuis)			
Beschermingsstatus Wet natuurbescherming	Gewone dwergvleermuis		
Aanwezig in het voorgenomen te slopen pand	Zomerverblijf van 2 individueen Paar-/baltsverblijf van 1 individue Klein winterverblijf redelijkerwijs aannemelijk		
Doel	Relevante ingreep	Effect	Overtreding Wnb
Realisatie nieuwbouw	Sloop aanwezig pand	Vernietiging vaste rust- en verblijfplaats	Artikel 3.5 lid 4; vernielen of beschadigen verblijfplaatsen
			Artikel 3.5 lid 2; Opzettelijke verstoring
Effect	Art. Wnb	Maatregelen voorkomen van effecten	Maatregelen compensatie van effecten
Vernietiging vaste rust- en verblijfplaatsen	3.5 lid 4	Mitigerende maatregelen in de vorm van tijdelijke verblijfplaatsen	Plaatsing permanente verblijfplaatsen in nieuwbouw

5 Activiteitenplan sloop pand aan de Pollux 4 te Veenendaal

5.1 Inleiding

Op basis van de in hoofdstuk 4 beschreven effectbeoordeling, mitigatie en compensatie is in de volgende paragrafen beschreven welke maatregelen getroffen dienen te worden. Het Activiteitenplan betreft een combinatie van maatregelen en voorschriften voor de mitigerende maatregelen om de beperking (mitigatie) van negatieve effecten voor de verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis te minimaliseren.

Enkele randvoorwaarden die worden benoemd in de Kennisdocument van de Gewone dwergvleermuis (BIJ12) en gebruikt worden in het Activiteitenplan zijn:

- ✓ De vervangende verblijfplaatsen worden bij voorkeur dichter dan 50 meter bij de verblijfplaatsen opgehangen;
- ✓ De alternatieve verblijfplaatsen dienen altijd voor minimaal eenzelfde aantal Vleermuizen dezelfde functie te kunnen vervullen;
- ✓ Bij een nog niet of onvoldoende bewezen geschiktheid van een vervangende kast kan monitoring van de effectiviteit aan de orde zijn;
- ✓ Nieuwe verblijfplaatsen moeten voldoen aan de gewenningsperiode van minimaal 3 maanden.

Specifiek voor vervangende zomerverblijfplaatsen (< 10 individuen) geldt:

- ✓ Van Model A (advies Kennisdocument) zijn bij tijdelijke vervanging van zomerverblijfplaatsen (zonder kraamfunctie) met < 10 dieren. Veldbiologische Werken adviseert toch te kiezen voor vleermuiskasten Model C, aangezien de effectiviteit van Model A kasten niet bewezen/slecht is, terwijl Model C kasten meer ruimte bieden en door meerlaags interieur een betere variatie in microklimaat biedt. Voor locatie Pollux 4 worden 2 kasten van Model C geadviseerd.
- ✓ Voor tijdelijke vervanging van zomerverblijfplaatsen met < 10 dieren een gewenningsperiode kennen van minimaal 3 maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen) waarin de Gewone dwergvleermuizen in staat zijn om de nieuwe verblijfplaatsen te vinden en te inspecteren omdat ze niet in winterrust zijn. Bijvoorbeeld: bij verwijdering van deze zomerverblijfplaatsen half mei 2016 moet de tijdelijke vervanging half september 2015 aanwezig zijn.

Specifiek voor vervangende paar-/baltsverblijfplaatsen geldt bij voorkeur:

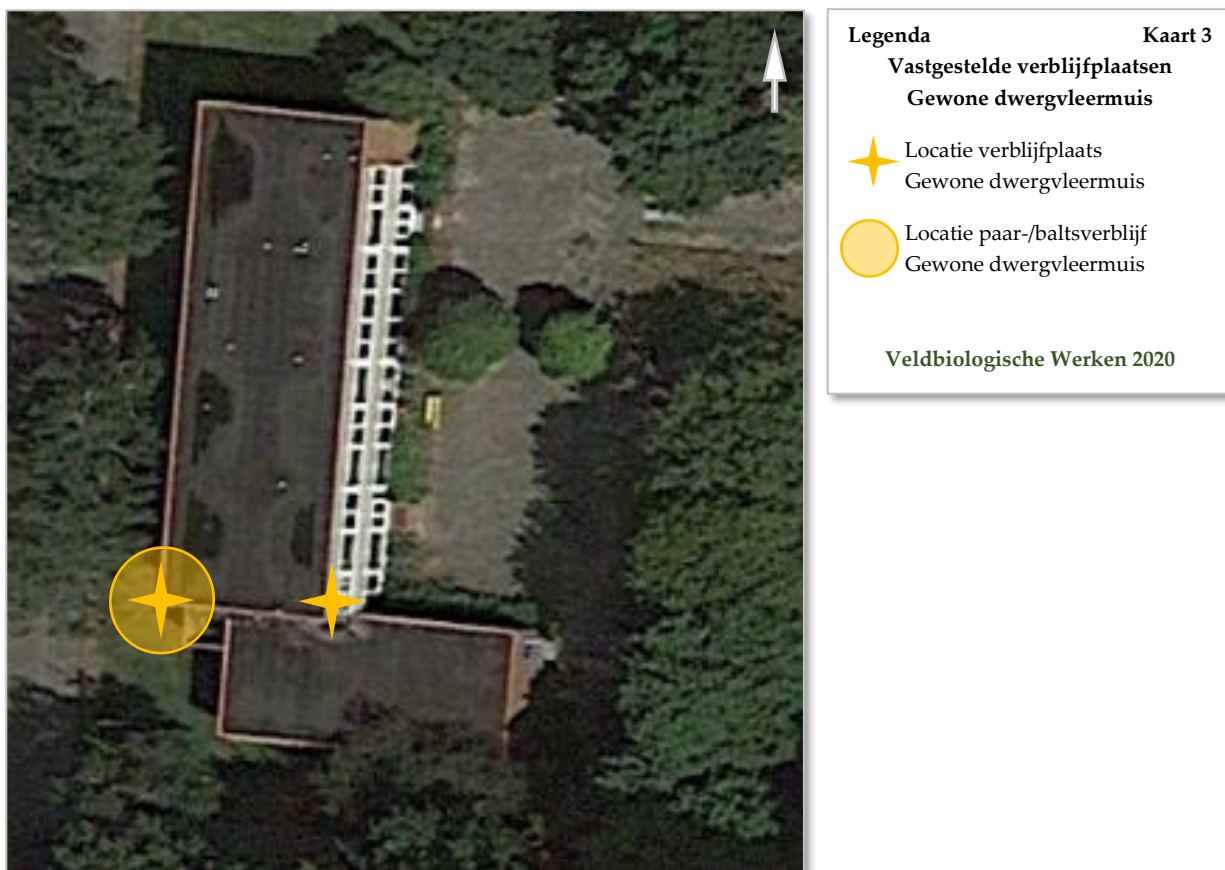
- ✓ Vleermuiskasten van model A bij tijdelijke vervanging,
- ✓ De nieuwe locaties wordt afgestemd met functies die het gebied tot geschikt paar-/baltsgebied maken: combinaties met (massa-) winterverblijfplaatsen, vliegroutes, foerageergebied en/of met al bestaande territoria van mannetjes.
- ✓ Een gewenningsperiode van minimaal 6 maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen kennen. Dit betekent dat vervangende paarverblijfplaatsen uiterlijk half februari aanwezig moeten zijn.

Ten aanzien van vervangende winterverblijfplaatsen:

- Voor vervanging van winterverblijfplaatsen zijn geen standaard oplossingen bekend. Dit is maatwerk. Vervangende winterverblijfplaatsen moeten altijd onder begeleiding van een gewone dwergvleermuisdeskundige bepaald worden en monitoring van de effectiviteit van de genomen maatregel kan aan de orde zijn
- Tijdelijke vervanging van winterverblijfplaatsen is niet mogelijk is: er zal niet in de winter gewerkt kunnen worden en er zal direct in permanente voorzieningen moeten worden geïnvesteerd,

5.2 Aanwezigheid vaste rust- en verblijfplaats en paar-/baltsverblijf

Op onderstaande kaart (kaart 3) is de aangetroffen uit-/invliegplaatsen van de Vleermuisverblijven weergegeven, alsmede de locatie aan de gevel waar paar-/baltsgedrag is vastgesteld.

5.3 Ecologisch werkprotocol

5.3.1 Voorbereidingsfase

Ongeschikt maken en of andere verstorende werkzaamheden aan of rondom het Vleermuisverblijf dienen plaats te vinden buiten de ingebruikname van de verblijfplaats en de paartijd.

Voor (zomer-)verblijf zijn de maanden april tot en met oktober de maanden dat het verblijf in gebruik is. De paartijd is globaal van half augustus tot half oktober. Zie hiervoor Tabel 3 afkomstig uit het Kennisdocument van BIJ12.

	jan	febr	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
kraamtijd												
paartijd												
winterrust												
Gebruik zomerverblijfplaatsen												

 Kwetsbare periode, geldt ook voor de bijbehorende vliegroutes en foerageergebieden

Tabel 2: Kwetsbare periode van de Gewone dwergvleermuis. (bron: Kennisdocument BIJ12)

Tijdelijke kasten

Gezien het geringe aantal aanwezige Vleermuizen (vastgestelde verblijfplaatsen) wordt geadviseerd om 2 tijdelijke vleermuiskasten te plaatsen. De tijdelijke kasten dienen tijdig opgehangen te worden om aan de gewenningsperiode te voldoen. Hoewel in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis bij tijdelijke kasten voor < 10 Vleermuizen een Model A kast wordt aanbevolen, adviseert Veldbiologische Werken toch te kiezen voor een meerlaagse kast van Model C. Het betreft hier kasten van model C, meerlaags met afmeting van H 70 cm x B 50 cm x D 19,5 cm.

Voor het vastgestelde paar-/baltverblijf wordt geadviseerd aanvullend 2 vleermuiskasten van Model A te plaatsen op enige afstand van de andere tijdelijke kasten.

Deze tijdelijke kasten dienen geplaatst te worden aan gevels van gebouwen in de naaste omgeving, zoals aan de kopse kant van de naastliggende rijtjeswoningen (noordzijde plangebied) en aan een gevel van de flat ten zuidoosten van het plangebied. Andere geschikte gevels voor vleermuiskasten ontbreken nabij de planlocatie. Hang de kasten op minimaal 3 meter hoogte en buiten bereik van eventuele predatoren (ratten, katten, etc.). Hang de kasten niet aan één en dezelfde gevel. Het ophangen van Vleermuiskasten in bomen wordt afgeraden.

Permanente kasten

Duurzame potentiële verblijfplaatsen worden in de nieuwbouw gerealiseerd. Het betreft hier verblijfplaatsen in geschakelde inmetsele kasten. De locatie voor de geschakelde ingemetselde kast zal

Foto 12: Voorbeeld toe te passen tijdelijke vleermuiskasten Model C (Schwegler - Universeel vleermuis-zomerverblijf Kraamkast 1FTH-Grijs).

Foto 13: Voorbeeld toe te passen tijdelijke vleermuiskasten Model A (Chambord vleermuis-paar-/baltverblijf).

binnen 50 meter van de huidige invliegopening worden geplaatst na realisatie van de nieuwbouw. Op deze manier is het voor de vleermuizen gemakkelijker de invliegopening te vinden. Aangezien het plangebied volledig wordt vrijgemaakt zijn invliegopeningen vrij van ruimtelijke structuren als bomen en andere objecten die invliegen verhinderen.

5.3.2 Uitvoeringsfase

Fasering

Om aan reguliere wet- en regelgeving te voldoen en om schade aan voorkomende Gewone dwergvleermuizen te minimaliseren wordt het project in verschillende fases uitgevoerd. Hieronder is de fasering van werkzaamheden weergegeven om een indruk te geven van de geplande werkzaamheden. Hierbij is rekening gehouden met de voorgeschreven gewenningsperiodes en gevoelige periodes uit het Kennisdocument van BIJ12.

- Uitvoeren onderzoek naar aanwezigheid en ingebruikname van het gebouw door Vleermuizen. Mei – september 2020;
- Plaatsen tijdelijke voorzieningen ten aanzien van de gevonden verblijven. Februari/augustus 2021.
- Controle door een vleermuisdeskundige van het ongeschikt maken;
- Na controle of het ongeschikt maken is gelukt op korte termijn overgaan tot sloop bestaande pand.
- Realisatie nieuwbouw met permanente maatregelen. Nader te bepalen moment in 2021/2022;
- Monitoring van 1 jaar gedurende lente en zomer 2022/2023.

Checklist

- Ongeschikt maken dient te gebeuren vanaf augustus en voorafgaand aan 1 oktober;
- Een deskundige ecooloog wordt bij de werkzaamheden betrokken om toe te zien op de werkzaamheden;
- Ongeschikt maken dient te gebeuren doormiddel van de plaatsing van exclusion flaps;
- Controle op de werking van de exclusion flaps door vleermuisdeskundige;
- De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de Zorgplicht, zoals benoemd in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat bij de uitvoering van werkzaamheden een ieder (van planontwikkelaar tot uitvoerder op de locatie) zo dient te handelen, of juist handelingen achterwege dient te laten, dat de in het wild voorkomende soorten planten en dieren daarvan geen of zo min mogelijk hinder ondervinden;
- Monitoring van 1 jaar zal plaatsvinden aangezien onvoldoende effectiviteit bekend is van permanente maatregelen ten aanzien van kraamverblijven.

5.4 Wettelijke belang

Een Ontheffing kan alleen worden verleend als er een geldend wettelijk belang wordt gediend. Voor het onderhavige project geldt het belang van de bescherming van Gewone dwergvleermuis. Het op dit moment schoolpand, verliest deze functie. Het schoolgebouw voldoet niet meer aan de voorwaarden gesteld voor scholen. Bij realisatie van het project wordt woonfunctie gerealiseerd. Dit

ten behoeve van inbreiding van Veenendaal. Inbreiding betreft hier het als zodanig veranderen van binnenstedelijke gebruiksfuncties, waardoor buitenstedelijk geen aanspraak gedaan wordt op schaarse grond. De voorgenomen wijzigingen in het plangebied zijn dus van economisch/maatschappelijk belang.

Bij de nieuwbouw worden geschikte alternatieve vaste rust/ en verblijfplaatsen voor Vleermuizen aangebracht met een duurzame levensloop.

5.5 Alternatievenafweging

De werkzaamheden zijn gebonden aan de locatie. Door het niet meer voldoen aan de huidige eisen dient het pand geen verdere functie. De realisatie van voorgenomen nieuwbouw is specifiek voor deze plek ontworpen. Bij realisatie van de nieuwbouw is er geen mogelijkheid voor de instandhouding van het huidige pand.

5.6 Gunstige staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuizen worden nagenoeg overal aangetroffen waar bebouwing aanwezig is. In dorpen en steden en zo ook in Veenendaal, is het de meest algemene vleermuis. De gunstige staat van instandhouding is landelijk ongunstig/ontoereikend, maar door het treffen van voldoende mitigerende maatregelen kan deze als gunstig worden beschouwd. In het projectgebied zijn 2 verblijfplaatsen aangetroffen (2 individuen), alsmede 1 paar-/baltverblijf (1 individu). Mede gezien de home range maakt het projectgebied deel uit van de metapopulatie die zich uitstrekt over de gehele stadswijk. De gunstige staat van instandhouding wordt niet aangetast door:

- conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis het tijdig plaatsen van tijdelijke voorzieningen binnen 50-100 meter van de huidige verblijfplaatsen.
- het schoolpand met vleermuisverblijfplaatsen waar gewerkt wordt, voorafgaande aan het werk, ongeschikt te maken door het plaatsen van exclusion flaps.
- conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis voldoende nieuwe voorzieningen / verblijfplaatsen te plaatsen in de nieuwbouw.

De gunstige staat van instandhouding wordt voor overige gebouwbewonende soorten niet aangetast aangezien deze niet in relatie tot het pand zijn aangetroffen.

6. Eindoordeel in het kader van de Wet natuurbescherming

Als gevolg van de sloop van het pand aan Pollux 4 te Veenendaal zullen twee bestaande verblijfsplaatsen van 2 Gewone dwergvleermuizen en 1 bestaand paar-/baltverblijf van Gewone dwergvleermuis worden vernietigd. De vernietiging van de vleermuisverblijven zal plaatsvinden buiten de gevoelige periode van de soort. Mitigerende maatregelen in de vorm van tijdelijke kasten, waarbij voldaan is aan de gewenningsperiode zijn in het gebied aangebracht alvorens het bestaande verblijf ongeschikt te maken.

Bij realisatie van het nieuwbouwproject worden permanente voorzieningen ingebouwd. Dit volgens geldend kennisdocument Gewone dwergvleermuis.

Tijdens het project zal op meerdere punten expertise van een vleermuisdeskundige ingeschakeld worden. Controle op de functionaliteit van de exclusion flaps dient te worden uitgevoerd alsmede een monitoring van 1 jaar na realisatie van het project.

Met in acht neming van onderliggend Activiteitenplan is geen sprake van wezenlijke negatieve invloed op de instandhouding van de soort. Er dient wel een Ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de Provincie Utrecht. Deze Ontheffingsaanvraag is voor overtreding van de verbodsbepaling Artikel 3.5 lid 4.

Volgens het huidige beleid betreft de doorlooptijd van een procedure minimaal 20 weken met kans op verdere procedurevertraging en is een ontheffing maximaal vijf jaar geldig met mogelijkheid tot verlenging. Het veldonderzoek is maximaal drie jaar geldig, waarna deze dient te worden geactualiseerd indien de start van de werkzaamheden drie jaar of langer na het onderzoek, aanvangen.